

**جهت تهیه این کتاب می‌توانید با شماره
تلفن‌های ذیل تماس حاصل نمایید.**

۰۲۵-۳۷۷۴۹۲۷۴

۰۹۱۲۶۵۲۵۰۷۰

**همچنین می‌توانید در شبکه‌های
اجتماعی ایتا و تلگرام با شماره فوق
سفارش خود را ثبت فرمایید.**

■ کانال ایتا: [nashrehoghoghepoya](#)

■ کانال تلگرام: [hoghoghepoyapub](#)

■ کانال پیام رسان بله: [pooya_law](#)

■ کانال پیام رسان سروش: [pooyalaw](#)

■ فروشگاه اینترنتی: [www.hpbook.ir](#)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

همیار اجرای احکام کیفری

جلد سوم

عمومات اجرا

(با تجدید نظر و اضافات)

دکتر محمدحسین صادقی

(دادیار دادسرای دیوان عالی کشور)

مجید عطایی جنتی

(قاضی دادگستری)

تکتم صفری

(قاضی دادگستری)

نشر حقوق پویا

فهرست مطالب

فصل اول: موانع کلی اجرای حکم ۱۴

- گفتار اول: موانع اساسی ۱۴
- گفتار دوم: تاخیر و تعویق در اجرای احکام کیفری ۱۵
- گفتار سوم: عارض شدن بیماری جسمی و روانی بر محکوم علیه ۱۶
- بند اول: فوت محکوم علیه در مرحله اجرای حکم کیفری ۱۷
- بند دوم: فوت و حجر محکوم علیه و جلوگیری از جریان اجرای حکم مدنی ۱۹
- بند سوم: بررسی تأثیر فوت محکوم علیه در مرحله اجرای حکم کیفری با موضوع تصرف عدوانی ۲۱
- بند چهارم: اگر شاکی در پرونده رد مال فوت کند ۲۳

فصل دوم: نهادهای ارفاقی ۲۵

- گفتار اول: آزادی مشروط ۲۵
- گفتار دوم: به چه کسانی آزادی مشروط اعطا کنیم ۲۷
- بند اول: بررسی اثر ماده ۸ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری بر ماده ۵۷ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۲ ۳۱
- بند دوم: جرائم تعزیری درجه ۲، ۳ و ۴ ۳۲
- گفتار سوم: تعلیق ۳۳
- بند اول: قرار تعلیق مجازات چه زمانی صادر می شود؟ ۳۳
- بند دوم: نحوه اجرای قرار تعویق صدور حکم و تعلیق اجرای مجازات بر اساس آیین نامه نحوه اجرای قرار تعلیق اجرای مجازات، آزادی مشروط و... مصوب ۱۳۹۸/۲/۳ ۳۴
- بند سوم: آیا حکم به آزادی مشروط و تعلیق، قابل عدول هستند؟ ۴۰
- بند چهارم: تعلیق اجرای مجازات، نظام نیمه آزادی و آزادی مشروط ۴۲

- بند پنجم: در صورتی که قرار تعلیق اجرای مجازات صادر شود، وظایفی که دادگاه و اجرای احکام دارد چیست؟ ۴۴
- بند ششم: تفهیم حضوری یا غیر حضوری تعلیق در اجرا ۴۶
- گفتار چهارم: پابند الکترونیک ۴۹
- بند اول: بررسی اثر ماده ۹ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری بر ماده ۶۲ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۲ ۵۲
- بند دوم: اعمال ماده ۵۵۳ قانون آیین دادرسی کیفری در ارسال پرونده به دادگاه برای بررسی شرایط پابند ۵۳
- بند سوم: آیین نامه اجرایی مراقبت‌های الکترونیکی ۵۴
- بند چهارم: دستورالعمل تعیین محدوده مراقبتی محکومان تحت نظارت سامانه‌های الکترونیکی ۵۸
- بند پنجم: اعطای پابند به محکوم علیه بدون گذران حبس (پابند ابتدایی) ۶۰
- گفتار پنجم: عفو ۶۱
- بند اول: قلمرو عفو خصوصی چیست؟ ۶۱
- الف: عفو خصوصی چه شرطی دارد؟ ۶۲
- ب: عفو خصوصی به چه صورت انجام میشود؟ ۶۲
- ج: عفو در چه مناسبت‌هایی انجام می‌شود؟ ۶۳
- د: کاربرد عفو عمومی در چه جرائمی می‌باشد؟ ۶۳
- بند دوم: چه تفاوت‌هایی بین عفو عمومی با عفو خصوصی می‌باشد؟ ۶۴
- بند سوم: عفو چه شرایط و ضوابطی دارد؟ ۶۵
- الف) باقیمانده محکومیت محکومان به حبس تا یک سال ۶۵
- ب) محکومان به جزای نقدی که به لحاظ عجز از پرداخت جزای نقدی در زندان بسر می‌برند ۶۶
- ج) شرایط استفاده از عفو ۶۶
- د) مرتکبین جرائم ذیل از شمول این عفو مستثنی می‌باشند ۶۶
- بند چهارم: آیین نامه کمیسیون عفو، تخفیف و تبدیل مجازات ۶۷

- بند پنجم: تقاضای عفو به چه صورت است..... ۶۹
- الف: ماده ۵۴۲ قانون آیین دادرسی کیفری..... ۷۰
- بند ششم: کمیسیون عفو..... ۷۰
- بند هفتم: استثنائات عفو..... ۷۱
- گفتار ششم: جمع بندی کلی سیاستهای ارفاقی و تخفیف مجازات ۷۱
- بند اول: تخفیف مجازات ۷۱
- بند دوم: ماده ۴۴۲ قانون آیین دادرسی کیفری و نکات آن..... ۷۲
- بند سوم: ماده ۴۸۳ قانون آیین دادرسی کیفری ۷۳
- بند چهارم: اعمال ماده ۵۰۲ قانون آیین دادرسی کیفری ۷۴
- بند پنجم: اعمال ماده ۷۷ قانون مجازات اسلامی..... ۷۴

فصل سوم: مجازات های تکمیلی..... ۷۶

- گفتار اول: اقامت اجباری..... ۷۶
- بند اول: اقامت اجباری در محل معین ۷۶
- بند دوم: منع از اقامت در محل یا محل های معین..... ۷۸
- بند سوم: منع از اشتغال به شغل، حرفه یا کار معین..... ۷۸
- گفتار دوم: انفصال از خدمات دولتی و عمومی..... ۷۹
- بند اول: منع از رانندگی با وسایل نقلیه موتوری و یا تصدی وسایل موتوری..... ۷۹
- ۷۹
- بند دوم: منع از داشتن دسته چک و یا اصدار اسناد تجارتي ۷۹
- بند دوم: منع از حمل سلاح..... ۸۰
- بند سوم: منع خروج اتباع ایران از کشور..... ۸۰
- بند چهارم: اخراج اتباع خارجی از کشور ۸۱
- بند پنجم: منع عضویت در احزاب، گروهها و دستجات سیاسی یا اجتماعی..... ۸۱
- ۸۱
- بند ششم: توقیف وسایل ارتکاب جرم یا رسانه یا مؤسسه دخیل در ارتکاب جرم..... ۸۱
- ۸۱
- بند هفتم: الزام محکوم به خدمات عمومی ۸۲

- بند هشتم: الزام به تحصیل ۸۲
- گفتار سوم: انتشار حکم محکومیت قطعی ۸۲
- گفتار چهارم: تشدید مجازات تکمیلی اجباری و اختیاری ۸۳
- گفتار پنجم: تخفیف مجازات تکمیلی و تتمیمی ۸۳
- بند اول: نکات کلیدی درباره مجازات تکمیلی ۸۴
- بند دوم: بررسی اثر ماده ۴ قانون کاهش مجازات حبس تعزیری بر اصلاح ماده ۲۳ ق.م.ا. مصوب ۱۳۹۲ ۸۴
- بند سوم: اعمال بند ح ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی (اصلاحی ۱۳۹۹/۲/۲۳) در اجرای کیفری ۸۶

فصل چهارم: کسر از آمار در اجرای احکام ۸۷

- بند اول: کسر از آمار مستند به ماده ۴۸۸ قانون مجازات اسلامی ۸۸
- ماده ۵۴۱ قانون آیین دادرسی کیفری ۸۹

فصل پنجم: اخذ تامین متناسب و اعطای مرخصی و ضبط تامین و مزایده ۱۰۶

- گفتار اول: اخذ تامین متناسب ۱۰۶
- گفتار دوم: مراحل اعطای مرخصی با تودیع وثیقه در اجرای کیفری ... ۱۰۹
- گفتار سوم: مزایده ۱۱۱
- بند اول: ارزیابی ملک ۱۱۱
- بند دوم: موعد و مکان فروش ۱۱۳
- بند سوم: اموال منقول ۱۱۴
- بند چهارم: اموال غیر منقول ۱۱۴
- بند پنجم: فروش ۱۱۶
- بند ششم: قیمت پایه ۱۱۶
- بند هفتم: پرداخت قیمت اموال ۱۱۷
- بند هشتم: زمان پرداخت وجه مزایده به محکوم له ۱۱۷
- بند نهم: حق شرکت طرفین در مزایده ۱۱۸
- بند دهم: فروش قسمتی از اموال توقیف شده ۱۱۸

- بند یازدهم: تسلیم مال به خریدار ۱۱۹
- بند دوازدهم: صدور دستور انتقال سند ۱۱۹
- بند سیزدهم: قبول ملک در قبال طلب ۱۱۹
- بند چهاردهم: امضای سند انتقال توسط نماینده دادگاه ۱۲۰
- گفتار چهارم: تقسیط دیه برای محکوم فاقد تأمین ۱۲۰
- گفتار پنجم: قرار تأمین در اجرا ۱۲۱
- گفتار ششم: در صورتی که وثیقه گذار قبل از اجرای مزایده مبلغ وثیقه را واریز نماید، چه اقدامات قضائی را بایستی انجام بدهیم؟ ۱۲۲
- بند اول: وثائق نقدی ۱۲۳
- بند دوم: دو پرونده با یک تأمین در پرونده های تجمیعی ۱۲۵
- بند سوم: عجز از تودیع وثیقه و اعمال ماده ۳ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی ۱۲۶

فصل ششم: نحوه اجرای احکام حدود، سلب حیات، قطع عضو، قصاص نفس، عضو و جرح، دیات، شلاق، تبعید، نفی بلد ۱۳۰

- گفتار اول: نحوه اجرای مجازات های سالب حیات ۱۳۰
- بند اول: بررسی وضعیت جسمانی محکوم علیه ۱۳۰
- بند دوم: انجام مراسمات مذهبی ۱۳۱
- بند سوم: اشخاص حاضر در جلسه قصاص ۱۳۲
- بند چهارم: اقدامات بعد از اجرای قصاص ۱۳۳
- گفتار دوم: ترتیب اجرای احکام قصاص نفس و اعضا ۱۳۵
- گفتار سوم: قصاص بینایی ۱۴۳
- گفتار چهارم: چک لیست قصاص، قصاص عضو و قصاص نفس ۱۴۸
- گفتار پنجم: اعطای مهلت به محکوم علیه در اجرای قصاص ۱۴۹
- گفتار ششم: مجازات یا محکومیت های مالی توأم با اعدام و قصاص ۱۵۱
- نحوه اجرای مجازات رجم ۱۵۶
- گفتار هفتم: نحوه اجرای مجازات صلب ۱۵۸
- گفتار هشتم: نحوه اجرای مجازات قصاص نفس و عضو ۱۵۹

- بند اول: استیذان قصاص نفس ۱۶۱
- بند دوم: نحوه اجرای مجازات‌های قطع و قصاص عضو..... ۱۶۴
- گفتار نهم: اجرای حکم نفی بلد ۱۶۹
- گفتار دهم: اجرای احکام تبعید، ممنوعیت اقامت یا اقامت اجباری..... ۱۶۹
- گفتار یازدهم: نحوه اجرای محکومیت به دیه ۱۷۴
- گفتار دوازدهم: نحوه اجرای مجازات تراشیدن موی سر ۱۸۱
- گفتار سیزدهم: نحوه اجرای مجازات شلاق ۱۸۱

فصل هفتم: اقسام زندان و مرخصی ها ۱۸۵

- گفتار اول: اقسام زندان ۱۸۵
- گفتار دوم: ماده ۵۱۳ قانون آیین دادرسی کیفری ۱۸۵
- گفتار سوم: احتساب ایام بازداشت قبلی ۱۸۶
- گفتار چهارم: رای باز در اجرای احکام ۱۸۷
- گفتار پنجم: شرایط اعطای مرخصی به محکومین ۱۹۰
- گفتار ششم: موارد اعطای مرخصی‌های پایان حبس ۱۹۲

فصل هشتم: سامانه سمپ و محکومین متواری ۱۹۴

- گفتار اول: سامانه جلب محکومین متواری (سمپ) ۱۹۴
- بند اول: منظور از سمپ چیست؟ ۱۹۴
- بند دوم: تعریف جلب محکومان در قانون ایران ۱۹۴
- بند سوم: مزایای درج مشخصات محکومان متواری در سامانه ۱۹۵
- گفتار دوم: تدابیر دولت برای جلب محکومان متواری ۱۹۶
- بند اول: ممنوعیت از خدمات عمومی متهم متواری فاقد تأمین از طریق
ثبت احوال ۱۹۶

فصل نهم: مستثنیات دین ۱۹۸

- گفتار اول: قانون نحوه اجرای محکومت‌های مالی مصوب ۱۳۹۴ ۲۱۰
- گفتار دوم: منزل مسکونی که عرفاً در شأن محکوم علیه در حالت اعسار او
باشد ۲۱۱
- بند اول: محل سکونتی که محکوم علیه در آن تصرف مالکانه دارد ۲۱۳

- بند دوم : مالکیت مشاعی محکوم علیه در منزل مسکونی..... ۲۱۴
- بند سوم: ادعای محکوم علیها مبنی بر مستثنیات دین بودن منزل مسکونی
خود..... ۲۱۷
- بند چهارم : ۲۱۸
- اجرای رأی از محل منزل مسکونی مازاد بر شأن محکوم علیه ۲۱۸
- گفتار سوم: قابل توقیف بودن منزل تهیه شده از طرف زوج برای زوجه
حسب ماده ۱۱۱۵ قانون مدنی..... ۲۲۷
- بند اول: انکار مالکیت منزل توسط محکوم علیه و طرح ادعای بعدی
مستثنیات دین..... ۲۲۷
- بند دوم: ایجاد حالت جدید یا افزایش قیمت منزلی که مستثنیات دین
تشخیص داده شده است..... ۲۲۸
- بند سوم: اثاثیه مورد نیاز زندگی که برای رفع حوائج ضروری محکوم علیه
و افراد تحت تکفل وی لازم است ۲۲۹
- بند چهارم: اثاثیه مورد نیاز زندگی که به دلیل تجملی و لوکس بودن یا
قدمت یا عتیقه بودن ارزشمند باشد ۲۳۲
- بند پنجم: لزوم وجود اثاثیه مورد نیاز در محل زندگی محکوم علیه و افراد
تحت تکفل وی ۲۳۳
- بند ششم: آذوقه موجود به قدر احتیاج محکوم علیه و افراد تحت تکفل
وی برای مدتی که عرفاً آذوقه ذخیره می شود ۲۳۵
- گفتار چهارم: : کتب و ابزار علمی و تحقیقاتی برای اهل علم و تحقیق
متناسب با شأن آنها ۲۳۶
- گفتار پنجم: وسایل و ابزار کار کسبه، پیشه وران، کشاورزان و سایر اشخاص
که برای امرار معاش ضروری آنها و افراد تحت تکفلشان لازم است ۲۴۰
- گفتار ششم: قابل توقیف بودن مواد خام و اولیه ۲۴۴
- بند اول: عدم شمول "وسایل و ابزار کار" به "محل کار" و قابل توقیف بودن
محل کار ۲۴۵
- بند دوم: شمول یا عدم شمول مستثنیات دین نسبت به وسیله نقلیه. ۲۴۶

بند سوم: تلفن مورد نیاز مدیون ۲۴۸
 بند چهارم: قابلیت توقیف یا عدم توقیف خط رند و گوشی گران قیمت
 ۲۵۰
 بند پنجم: مبلغی که در ضمن عقد اجاره به موجر پرداخت می‌شود، مشروط
 بر اینکه پرداخت اجاره بها بدون آن موجب عسر و حرج گردد و عین
 مستأجره مورد نیاز مدیون بوده و بالاتر از شأن او نباشد ۲۵۱

فصل دهم: اعسار ۲۵۳

گفتار اول: تقاضای اعسار ۲۵۳
 گفتار دوم: اعمال ماده ۳ قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی و اعزام
 محکوم علیه به زندان ۲۵۵
 گفتار سوم: نظریه مشورتی مبنی بر عدم امکان اعمال ماده ۳ قانون نحوه
 اجرای محکومیت‌های مالی در خصوص افراد زیر ۱۸ سال محکوم به دیه یا
 رد مال (مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۱) ۲۵۷

فصل یازدهم: انسداد حساب شخص حقوقی دولتی ۲۶۴

گفتار اول: انسداد حساب و توقیف اموال اشخاص و ادارات دولتی ۲۶۴
 بند اول: منظور از دستگاه اجرایی چیست؟ ۲۶۵
 بند دوم: ماده ۵ قانون خدمات کشوری ۲۶۵
 بند سوم: ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی ۲۶۶
 الف: شرح ماده ۹۶ قانون اجرای احکام مدنی ۲۶۶

فصل دوازدهم: پرداخت دیه از صندوق بیت المال ۲۷۳

گفتار اول: موارد پرداخت دیه از بیت المال ۲۷۳

فصل سیزدهم: سهوالقلم و رفع اجمال و ابهام از رای ۲۷۸

گفتار اول: ماده ۳۸۱ قانون آیین دادرسی کیفری ۲۷۸
 گفتار دوم: ماده ۴۹۷ قانون آیین دادرسی کیفری ۲۷۸

فصل چهاردهم: مرور زمان ۲۸۰

گفتار اول: ماده ۱۰۷ قانون مجازات اسلامی ۲۸۰

گفتار دوم: ماده ۱۰۸ قانون مجازات اسلامی..... ۲۸۰

گفتار سوم: رای غیابی - قطعی..... ۲۸۱

فصل پانزدهم: موارد تعویق اجرای حکم..... ۲۸۹

گفتار اول: چالش‌های اجرا احکام در رویه‌ی فعلی و پاسخ به آنها..... ۲۸۹

گفتار دوم: اجرای احکام لازم‌الاجرا و غیابی..... ۲۹۹

گفتار سوم: وظیفه قاضی اجرای احکام پس از واخواهی..... ۳۰۰

گفتار چهارم: انواع اعتراض به رای دادگاه..... ۳۰۳

گفتار پنجم: مرور زمان در رای غیابی..... ۳۰۳

فصل شانزدهم: تعدد مجازات‌ها..... ۳۰۵

گفتار اول: تعدد مجازات‌ها..... ۳۰۶

گفتار دوم: بررسی ماده ۵۱۰ و ۵۱۱ آیین دادرسی کیفری در اجرای کیفری

..... ۳۱۴

گفتار سوم: چند ضابطه در خصوص ادغام..... ۳۲۶

گفتار چهارم: ابلاغ احکام تجمیعی..... ۳۲۸

گفتار ششم: جمع بین تکرار ۵۱۱ و تجمیع ۵۱۰ ق.آ.د.ک..... ۳۲۹

گفتار هفتم: رأی تجمیع موضوع ماده ۵۱۰، آیا قابل تجدیدنظر است یا خیر؟

..... ۳۳۰

بند اول: فرم تنظیمی تجمیع توسط دیوان عالی کشور..... ۳۳۲

بند دوم: فرم دوم تجمیع..... ۳۳۳

گفتار هشتم: احکام تجمیع در جرایم تعزیری..... ۳۳۴

گفتار نهم: وظیفه تجمیع با کدام شعبه است؟..... ۳۳۴

گفتار دهم: اجرای مجازات اشد..... ۳۳۶

گفتار یازدهم: معیار در تشخیص مجازات اشد..... ۳۳۷

بند اول: اجرای مجازات اشد در فرض گذشت شاکی..... ۳۳۸

بند دوم:..... ۳۳۸

حبس بدل از جزای نقدی..... ۳۳۸

بند سوم: حساب‌های بانکی در سیستم قضایی..... ۳۳۹

- بند چهارم: مجازات جزای نقدی ۳۴۰
- بند پنجم: اجرای جزای نقدی ۳۴۶
- بند ششم: توقیف درآمد ۳۵۲
- بند هفتم: توقیف یارانه ۳۵۳
- بند هشتم: منع خروج از کشور ۳۵۶
- بند نهم: اعاده حیثیت ۳۵۸
- بند دهم: انتشار حکم در جرائد ۳۶۰
- بند یازدهم: متهم گردانی در سطح شهر ۳۶۲
- بند دوازدهم: اعمال ماده ۴۷۱ ۳۶۲
- بند سیزدهم: رفع تصرف ملک دارای سند ۳۶۴
- بند چهاردهم: ابلاغات در اجرای احکام ۳۶۴
- گفتار دوازدهم: نمونه فرم‌های دستورات اجرا ۳۶۷**
- نمونه فرم ارسال برای جمع ۳۶۷
- نمونه فرم احضار وثیقه گذار / کفیل ۳۶۸
- نمونه فرم ابلاغ موافقت پابند به زندان ۳۶۸
- نمونه فرم دستور اجرای شلاق به زندان ۳۶۸
- نمونه فرم ابلاغ برای اجرای حکم به محکوم علیه ۳۶۹
- نمونه فرم استعلام برای جمع ۳۷۰
- نمونه فرم ارسال برای نهادهای ارفاقی ۳۷۰
- نمونه فرم استعلام اطلاعات محکوم علیه از آموزش و پرورش ۳۷۰
- نمونه فرم استعلام وضعیت پابند ۳۷۱
- نمونه فرم استعلام پانیز ۳۷۱
- نمونه فرم استعلام اموال محکوم علیه از اداره ثبت و راهور و مخابرات ۳۷۱
- نمونه فرم استعلام بیمه نامه خودرو ۳۷۲
- نمونه فرم استعلام نظر مددکار دادسرا ۳۷۳
- نمونه فرم استعلام وضعیت تامین محکوم علیه از مرجع معطی ۳۷۳
- نمونه فرم دستور ارسال نیابت در اجرا ۳۷۳
- نمونه فرم اعلام محکومیت قطعی ۳۷۴
- نمونه فرم انتقال زندانی ۳۷۴

- ۳۷۵..... نمونه فرم انسداد شماره حساب
- ۳۷۵..... نمونه فرم برداشت از حساب و شناسایی سهام
- ۳۷۵..... نمونه فرم دستور بررسی وضعیت محکوم علیه در شورای طبقه بندی
- ۳۷۶..... نمونه فرم ارسال پرونده به دادگاه
- ۳۷۶..... نمونه فرم ضبط سلاح
- ۳۷۶..... نمونه فرم صورتجلسه تفهیم رای غیابی
- ۳۷۷..... نمونه فرم اعطای مرخصی
- ۳۷۷..... نمونه فرم توقیف اموال ضامن و محکوم علیه
- ۳۷۸..... نمونه فرم ثبت محکوم متواری و جلب
- ۳۷۹..... نمونه فرم لغو تعلیق از شغل و برقراری حقوق و مزایا
- ۳۸۰..... نمونه فرم اعمال مقررات ماده ۵۰۲ آدک و توقف حکم
- ۳۸۰..... نمونه فرم ارسال برای تعلیق
- ۳۸۰..... توقیف حساب بیمه
- ۳۸۰..... نمونه فرم دستور تنظیم ضبط وثیقه
- ۳۸۱..... نمونه فرم دستور مزایده
- ۳۸۱..... نمونه فرم تفهیم رای غیابی
- ۳۸۱..... نمونه فرم ضبط ملک به نفع دولت طی دادنامه
- ۳۸۲..... نمونه فرم صورت جلسه تفهیم محکومیت تعلیقی
- ۳۸۲..... نمونه فرم معرفی کارشناس معاضدتی
- ۳۸۲..... نمونه فرم کسر از آمار
- ۳۸۳..... نمونه فرم توقیف حقوق
- ۳۸۳..... نمونه فرم عدم انجام قرار تعلیقی و ارسال به شعبه
- ۳۸۳..... نمونه فرم دعوت محکوم له و اعمال مقررات ماده ۵۴۱ آدک
- ۳۸۴..... نمونه فرم دستور تحمل حبس
- ۳۸۴..... نمونه فرم رفع نقص ضبط وثیقه از مرجع معطی

فصل اول: موانع کلی اجرای حکم

یکی از مهمترین اصولی که بر اجرای رای در دادگاه‌ها حاکم است، دوام و استمرار عملیات اجرایی حکم تا زمان اجرای کامل آن است به این ترتیب که مفاد حکم و رای صادر شده در دادگاه به نفع محکوم له (یعنی کسی که حکم به نفع او صادر شده است) اجرا و تحت اختیار او درآید. با این تعبیر اصولاً نباید اجرای حکم را متوقف نمود و یا آن را به تاخیر انداخت، مگر در صورت وجود یک استثناء و دلیل قانونی، بتوان تاخیر در اجرای حکم کیفری را توجیه کرد. درخواست تاخیر اجرای حکم را می‌توان در زمانی که اجراییه صادر شده باشد و اجرای حکم آغاز شده باشد اما به پایان نرسیده است، مطرح کرد و یا اینکه از زمان صدور حکم، لازم‌الاجرا تا هنگام صدور اجراییه. قطعی شدن حکم یا درخواست شاکی خصوصی، از جمله شرایط احکام کیفری قابل اجرا، بر اساس قانون اجرای احکام هستند.

گفتار اول: موانع اساسی

موارد جلوگیری از اجرای احکام کیفری قطعی، با توجه به قانون اجرای احکام و قانون آیین دادرسی کیفری عبارتند از:

فوت متهم یا محکوم علیه در مجازات‌های شخصی: از جمله عواملی است که سبب جلوگیری از اجرای احکام کیفری قطعی خواهد شد.

گذشت شاکی یا مدعی خصوصی در جرائم قابل گذشت: از دیگر، مواردی است که می‌تواند از اجرای حکم کیفری قطعی، جلوگیری کند.

شمول عفو: شمول عفو، سبب توقف اجرای مجازات کیفری قطعی و در مواردی که هنوز، مجازات، اجرا نشده است و سبب جلوگیری از اجرای احکام کیفری قطعی خواهد شد.

نسخ مجازات قانونی: نسخ مجازات قانونی که مرتکب جرم، به آن متهم شده است نیز از دیگر موارد توقف اجرای حکم کیفری قطعی و یا جلوگیری از اجرای آن است. مرور زمان در مجازات‌های تعزیری: چنانچه جرم ارتكابی، دارای مجازات‌های تعزیری باشد و مشمول مرور زمان گردد، این امر، از اجرای حکم کیفری قطعی، جلوگیری خواهد کرد.

بارداری، عادت ماهیانه، در دوران شیر دهی بودن (صرفاً برای دو سال)، بیماری که به تشخیص پزشکی قانونی، اجرای مجازات، سبب تشدید آن گردد و در حالت جنون بودن در جنون ادواری، به طور موقت، سبب جلوگیری از اجرای احکام کیفری قطعی در خصوص اجرای حکم شلاق می‌شوند. جنون و بیماری (در مواردی که به تشخیص پزشکی قانونی اجرای آن، سبب تشدید بیماری شود)، در اجرای مجازات حبس نیز از موارد توقف اجرای مجازات، به طور موقت، خواهند بود.

درخواست اعاده دادرسی، در موارد مربوط به جرایم سالب حیات، قطع عضو و یا قلع قمع نیز، تا زمان تعیین تکلیف پذیرش یا عدم پذیرش درخواست اعاده، می‌تواند، سبب توقف اجرای احکام کیفری قطعی شود.

شایان ذکر است، در غیر از موارد قطع عضو، قصاص عضو و قلع و قمع نیز فرد می‌تواند از دادگاه، تقاضای توقف عملیات اجرایی تا مشخص شدن نتیجه اعاده دادرسی را بنماید و در صورت موافقت دادگاه، با سپردن تامین مناسب، از ادامه عملیات اجرایی، تا مشخص شدن نتیجه اعاده، جلوگیری کند.

گفتار دوم: تاخیر و تعویق در اجرای احکام کیفری

اما دلایلی که باعث تاخیر در اجرای حکم کیفری می‌شوند کدامند؟ مواردی که باعث تاخیر و تعویق در اجرای احکام کیفری می‌شود در ماده ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳ و ۵۲۲ قانون آیین دادرسی کیفری مشخص شده است که مجموع این مواد بیانگر این است که در موارد مشخص شده زیر، مجازات به تشخیص و دستور قاضی اجرای احکام به تعویق خواهد افتاد:

۱. در دوران بارداری

۲. در دوران بعد از زایمان حداکثر تا شش ماه
 ۳. دوران شیردهی تا رسیدن طفل به دو سالگی
 ۴. ایام حیض یا استحاضه در مجازات شلاق
 ۵. بیماری جسمی یا روانی به شرط تشدید بیماری و یا تاخیر در بهبودی در صورت اجرا
 ۶. جنون محکوم علیه در مجازات های تعزیری
 ۷. درمان و مداوای محکوم به حبس
- در هر یک از موارد بالا، اجرای احکام کیفری به تاخیر خواهد افتاد و بعد از گذشتن این دوران مجازات اجرا خواهد شد .

گفتار سوم: عارض شدن بیماری جسمی و روانی بر محکوم علیه

در صورتی که بیماری جسمی یا روانی به محکوم علیه عارض شود، چه پیش و چه حین اجرای حکم و خطر تشدید بیماری یا تاخیر در بهبودی با کسب نظر پزشکی قانونی وجود داشته باشد، دو حالت قابل تصور است:

اول، مجازات تعیین شده مشمول حد یا قصاص است که در این صورت، اجرای مجازات با توجه به ماده ۵۰۲ قانون آیین دادرسی کیفری تارفع مانع به تاخیر می افتد. تصریح ماده مذکور به "تشدید بیماری یا تاخیر در بهبودی" بیانگر آن است که بیماری جسمی یا روانی محکوم علیه مانع اجرای مجازات های سالب حیات نیست و متن ماده ۵۰۲ حمایت از محکومی است که به علت بیماری ممکن است متحمل ضرری بیش از میزان مجازات تعیین شده گردد .

دوم، مجازات تعیین شده از نوع مجازات تعزیری است که در این حالت با توجه به مواد ۵۰۱ و ۵۰۱ آیین دادرسی کیفری، دو وضعیت ممکن است ایجاد شود:

۱. محکوم دارای بیماری جسمی است و یا اینکه بیماری او از نوع روانی و کمتر از درجه دیوانگی و جنون است که در این صورت با رعایت شرایطی که در ماده ۵۰۲ آمده است، اجرای حکم تا زمان رفع مانع، متوقف می شود و چنانچه امیدی به بهبودی

او نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری، بعد از احراز بیماری و اینکه بیماری مانع اعمال مجازات است، با ذکر دلیل، پرونده را برای تبدیل مجازات با در نظر گرفتن نوع بیماری و مجازات به مرجع صادر کننده رای قطعی ارسال می کند.

۲. بیماری روانی محکوم در حد جنون است که در این وضعیت با استناد به ماده ۵۰۳ قانون آیین دادرسی کیفری، اجرای مجازات تا حالت افاقه و بهبودی معلق می شود به جز در مورد کیفرهای مالی مثل جریمه نقدی. در مورد مجنونی که محکوم به حبس است یا کسی که به علت عدم پرداخت جزای نقدی در حبس به سر می برد، مجنون به بیمارستان روانی با محل مناسبی فرستاده می شود و ایامی که در این محل می گذرانند نیز جز مدت محکومیت او محاسبه خواهد شد. هم چنین روزهای درمان و معالجه زندانی بیمار در بیمارستان نیز از مدت محکومیت او کسر خواهد شد. بدیهی است که بیماری جسمی یا روانی محکوم علیه تاثیری بر اجرای مجازات دیه نمی گذارد و دیه از اموال محکوم برداشته خواهد شد.

بند اول: فوت محکوم علیه در مرحله اجرای حکم کیفری

یکی از موضوعاتی که موجب صدور قرار موقوفی اجراء می شود مطابق ماده ۱۳، فوت محکوم علیه است. چند نکته در این خصوص به ذهن می رسد. یکی این که بند الف ماده ۱۳ فوت فرضی را شامل نمی شود، شامل فوت طبیعی است، بنابراین بر اساس حکم فوت فرضی یا فوت اعتباری که در بحث تقسیم ارث و تعیین امین بر غایب و احکام مربوط به نگهداری عده در مورد زوجه شخص مورد استفاده قرار می گیرد، بار قانونی در امور کیفری ندارد، لذا صدور قرار موقوفی اجراء بر اساس حکم موت فرضی امکان پذیر نیست.

در جایی که محکوم علیه فوت کند و مجازات شخصی باشد مثل شلاق، مثل حبس، مثل جزای نقدی، موجبی برای ادامه عملیات اجرائی نیست و با صدور قرار موقوفی اجراء پرونده از دور اجرائی خارج می شود اما اگر بحث پرداخت دیه باشد، اقدام بعدی در واقع شناسایی اموال محکوم است و با دلالت شاکی یا بزه دیده، مطابق تبصره یک ماده ۸۵ قانون از وراثت متوفی هم می شود در این خصوص دعوت کرد.

فصل ششم: نحوه اجرای احکام حدود، سلب

حیات، قطع عضو، قصاص نفس، عضو و جرح،

دیات، سلاق، تبعید، نفی بلد

اجرای قصاص نفس با درخواست اولیای دم و پس از طی مراحل استیذان و اذن مقام رهبری یا نماینده او صورت می‌پذیرد. که نکات ذیل مورد توجه می‌باشد:

گفتار اول: نحوه اجرای مجازات‌های سالب حیات

بند اول: بررسی وضعیت جسمانی محکوم علیه

پیش از اجرای حکم، پزشک قانونی یا پزشک معتمد در حضور قاضی اجرای احکام کیفری، محکوم را معاینه و در خصوص فقد مانع برای اجرای حکم اعلام نظر می‌کند.

در صورتی که از نظر وضعیت جسمی، مانعی برای اجرای حکم نباشد، قاضی اجرای احکام کیفری به محکوم اطلاع می‌دهد تا چنانچه تقاضای ملاقات با افرادی را دارد اعلام کند. در صورت تقاضای ملاقات، افراد مورد نظر محکوم، به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری و در صورتی که قبولی تقاضا موجب تأخیر اجرای حکم نشود، به زندان دعوت می‌شوند و رئیس زندان یا معاون وی موجبات ملاقات محکوم

با آنان را وفق دستور قاضی اجرای احکام کیفری فراهم می‌آورد. در صورت ضرورت از مترجم استفاده می‌شود.

بند دوم: انجام مراسم مذهبی

ساعاتی پیش از اجرای مجازات سالب حیات و ترجیحاً شب پیش از اجرای حکم، در صورت رضایت محکوم، مراسم مذهبی توسط فرد بصیر و آگاه به مسائل مذهبی و در غیاب ایشان توسط قاضی اجرای احکام کیفری اجرا می‌شود و به محکوم تفهیم می‌گردد که چنانچه اظهاراتی مانند توبه یا وصیت دارد، اعلام نماید.

وصیت نامه محکوم پس از ملاحظه قاضی اجرای احکام کیفری و اعلام بلا مانع بودن تسلیم آن به ورثه، اخذ و ضمیمه پرونده می‌شود و پس از اجرای حکم، در قبال ارائه رسید به احد از وراثت تسلیم یا به مقصد تعیین شده توسط محکوم ارسال و تصویر آن در پرونده حفظ می‌گردد.

در مورد محکوم غیر مسلمان، آداب دینی و مذهبی مطابق مقررات دین و مذهب وی و توسط رهبر دینی مربوط یا نماینده وی به عمل می‌آید. عدم حضور رهبر دینی یا نماینده وی مانع اجرای حکم نمی‌باشد.

نظارت بر صحت اجرای حکم و رعایت تشریفات لازم و جلوگیری از تأخیر یا تعطیل آن بر عهده قاضی اجرای احکام کیفری است. پس از رعایت تشریفات و شرایط مذکور، محکوم با تنظیم صورت‌مجلس، تحت‌الحفظ به محل اجرای حکم انتقال می‌یابد و پس از قرائت مفاد حکم توسط منشی دادگاه، به دستور قاضی اجرای احکام کیفری و با رعایت شرایط مذکور در مواد بعدی، حکم طبق مفاد مندرج در آن به اجرا در می‌آید.

در صورت تقاضای خوردنی یا آشامیدنی از سوی محکوم، جز در مواردی که تقاضای وی به تشخیص پزشکی قانونی به مصلحت نبوده یا به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری برای تأخیر اجرای حکم باشد، مأموران انتظامی مکلف به تهیه آن می‌باشند.

در مواردی که محل اجرای حکم در خارج از محیط زندان است، مجازات سالب حیات با تنظیم صورت مجلس و امضای آن توسط قاضی اجرای احکام کیفری، رئیس زندان یا معاون او، پزشک حاضر در محل، منشی دادگاه و فرمانده نیروی انتظامی محل یا معاون او اجرا می‌شود. رئیس زندان یا معاون او با ملاحظه اوراق هویتی با دیگر مدارک متقن، هویت زندانی را از حیث تطبیق مشخصات با آنچه در حکم دادگاه آمده است، بررسی و تایید نموده و ذیل آن را امضاء می‌کند.

مجازات‌های اعدام و قصاص نفس به صورت حلق آویز و از طریق طناب دار و یا به شیوه دیگری که کمترین آزار را برای محکوم داشته باشد، اجرا می‌شود. زمان اجرای مجازات سالب حیات حین طلوع آفتاب است؛ مگر آن که دادگاه زمان دیگری را تعیین کرده باشد.

مأمور اجرای حکم مکلف است پیش از اجرای حکم، آلات و ادوات اجرا را بررسی نماید و از استحکام و آماده بودن آن برای اجرای حکم اطمینان حاصل کند. استفاده از وسیله ای غیر از آن چه اجرای حکم اقتضاء دارد و به گونه‌ای که موجب شکنجه، تعذیب و یا مثله شدن محکوم گردد ممنوع است. همچنین عملیات اجرایی باید توسط افراد آموزش دیده در کمال آرامش و بدون اعمال خشونت انجام شود.

بند سوم: اشخاص حاضر در جلسه قصاص

قاضی اجرای احکام کیفری حداقل چهار و هشت ساعت پیش از اجرای مجازات سالب حیات، مراتب را به مقامات و اشخاص زیر اطلاع داده تا جهت انجام وظیفه محوله در محل اجرای حکم حاضر شوند:

الف - قاضی صادرکننده حکم بدوی در صورتی که حضور وی به موجب قانون لازم باشد؛

ب - رئیس زندان یا معاون وی برای تهیه مقدمات اجرای حکم و حفظ نظم محل اجراء؛

پ - فرمانده انتظامی محل یا معاون وی به منظور حفظ نظم محل اجرا و همکاری با مقامات زندان برای تهیه مقدمات اجرا و اجرای مجازات؛

ت - پزشک قانونی و در صورت نبود وی، پزشک معتمد برای معاینه محکوم و اعلام نظر راجع به وضعیت جسمانی وی پیش از اجرا و معاینه جسد پس از اجرای حکم؛

ث - فرد بصیر و آگاه به مسائل مذهبی برای انجام تشریفات دینی و مذهبی و چنانچه دین محکوم از ادیان رسمی شناخته شده در قانون اساسی باشد، نماینده رهبر دینی مربوط؛

ج - منشی دادگاه برای قرائت حکم؛

چ - اولیای دم مقتول یا وکیل یا نماینده آنها در اجرای قصاص نفس؛

ح - وکیل محکوم؛

خ - شهود در صورتی که حضور آنان به موجب قانون لازم باشد.

تبصره ۱- عدم حضور افراد موضوع بندهای «ث» و «ح» مانع اجرای حکم نمی‌باشد.

تبصره ۲- حضور افراد کمتر از هجده سال تمام شمسی در محل اجرای حکم جز به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری ممنوع است.

بند چهارم: اقدامات بعد از اجرای قصاص

ماده ۴۴- قاضی اجرای احکام کیفری پس از اجرای حکم سالب حیات، مراتب را صورتمجلس کرده و به امضای رئیس زندان یا معاون وی، پزشک قانونی یا پزشک معتمد اولیای دم یا وکیل یا نماینده آنان (در صورت حضور) و فرمانده انتظامی محل یا معاون وی می‌رساند.

به تشخیص قاضی اجرای احکام کیفری و توسط مقامات زندان یا ماموران انتظامی، فیلم یا تصاویر مراسم اجرای مجازات سالب حیات تهیه و در پرونده محکوم ثبت و نگهداری می‌شود.

-انتشار مراتب اجرای حکم مشتمل بر مشخصات محکوم، نوع جرم و خلاصه حکم، در صورتی ممکن است که انتشار مفاد حکم به موجب قانون مجاز باشد. در

گفتار دوم: تدابیر دولت برای جلب محکومان متواری

اکثر دستگاه‌های دولتی دارای الزام آوری هستند. هر زمان از سوی دستگاه قضایی فرد محکوم معرفی شود هیچگونه خدماتی به او ارائه نخواهد شد. برای اینکار تبعات متواری شدن محکومان متواری بیشتر می‌شود.

بند اول: ممنوعیت از خدمات عمومی متواری فاقد تأمین از طریق ثبت احوال

آیا اجرای احکام کیفری حق دارد محکومین متواری را که هیچ دسترسی به آنها ندارد و فاقد تأمین می‌باشند از دسترسی به خدمات عمومی (مانند خدمات ثبت احوال) ممنوع نماید یا خیر؟

نظر هیات عالی

جز در مواردی که نص قانونی وجود دارد اجرای احکام نمی‌تواند جهت دستیابی به متهم، وی را از خدمات عمومی ممنوع کند. نظریه اکثریت در حد این استنتاج مورد تأیید است.

نظر اکثریت

خیر، براساس اصل ۲۲ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران حیثیت جان، مال، حقوق، مسکن و شغل اشخاص جز در موارد مصرح در قانون از تعرض مصون است و ماده ۴ قانون آئین دادرسی کیفری نیز هرگونه اقدام محدودکننده و سالب آزادی را جز به حکم قانون و با رعایت مقررات و تحت نظر مقام قضایی ممنوع دانسته است. ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی نیز محرومیت از حقوق اجتماعی را یکی از انواع مجازات‌ها دانسته و بر اساس ماده ۱۲ همین قانون حکم به مجازات و اجرای آن باید از طریق دادگاه صالح به موجب قانون و با رعایت شرایط و کیفیات مقرر در آن باشد. بنابراین جز در مواردی که نص قانونی وجود دارد اجرای احکام نمی‌تواند جهت دستیابی به متهم وی را از خدمات عمومی مانند خدمات ثبت احوال ممنوع نماید و صرفاً جهت وصول مجازات نقدی میتوان حساب بانکی متهم را توقیف نمود که این موضوع نیز به استناد مجوز قانونی مصرح در ماده ۵۲۹ قانون آئین دادرسی کیفری

می‌باشد و تسری آن به سایر موارد با اصل تفسیر مضیق قوانین کیفری و تفسیر به نفع متهم منافات دارد.

نظر اقلیت

بله، با توجه به اینکه شخص محکوم شده و مجرم بودن وی محرز شده و حکم صادره باید اجراء شود می‌توان به صورت موقت وی را ممنوع‌الخدمات نمود و این امر منافاتی با حقوق اشخاص ندارد چرا که حق شخص را به صورت کلی سلب و ساقط نمی‌کند و متهم پس از مراجعه به ثبت احوال یا واحد ارائه‌کننده خدمات به اجرای احکام هدایت می‌شود و پس از حضور در اجرای احکام از دستور صادره رفع اثر می‌شود و این موضوع در راستای اجرای حکم صادره از مراجع قضایی بوده و از لوازم اجرای حکم است و منافاتی با حقوق شهروندی اشخاص ندارد. وقتی قانونگذار اجازه توقیف حساب محکومین را که هر روز به آن نیاز دارند صادر می‌نماید. به طریق اولی، امکان معلق نمودن خدماتی که ممکن است در طول سال یک مرتبه به آن نیاز داشته باشد وجود دارد.

فصل نهم: مستثنیات دین

«مستثنیات دین، آن دسته از اموال مدیون است که حسب قوانین و مقررات در اجرای حکم یا قرار یا سند رسمی، مشمول مقررات اجرا نبوده و قابل توقیف نمی‌باشد و به ضرر مالک مدیون به فروش نمی‌رسد.»^۳ فلسفه این امر آن است که مدیون و خانواده وی دچار عسر و حرج نشوند. حفظ حق حیات، حفظ و حراست از شرافت و کرامت انسانی، دو مبنای نفی عسر و حرج در خصوص منع توقیف و فروش اموال مشمول مستثنیات دین است. حق حیات بنیادی‌ترین حق انسانی است که سایر حقوق غالباً متوقف بر این حق است. باتوجه به اینکه افراد حق حیات دارند و دارای خانواده اند و مسئول تامین هزینه آنها می‌باشند. برای ادامه زندگی نیازمند ابزار و وسایل هستند که در اجرای حکم یک حداقلی از این اموال باید مستثنی از توقیف باشند تا ادامه زندگی مدیون مقدور و امکان پذیر باشد. در اجرای حکم دو اصل یا قاعده حقوقی، لزوم وفای دین و حفظ حیات مدیون یا محکوم علیه حاکم است که نادیده گرفتن هر یک از این اصول، موقعیت داین یا مدیون را در موقعیت عسر قرار می‌دهد. بنابراین دو موقعیت عسر در مقابل هم قرار می‌گیرند. برای حل این تعارض، نظرات گوناگونی ابراز گردیده است. می‌توان از نظریه‌ای که ضرر کمتر را به ضرر بیشتر ترجیح می‌دهد، استفاده نمود و حفظ نفس و جان بر حفظ مال مرجح است و اگر وضعیت مدیون به نحوی باشد که با اجرای حکم، نفس و جان در خطر افتد و وضعیت داین در این حد نباشد، اجرای حکم تا زمانی که مدیون قادر به اجرا از طریق دیگری نباشد، متوقف می‌شود.

۳. جعفری لنگرودی، دکتر محمد جعفر، ترمینولوژی حقوق، انتشارات گنج دانش، تهران چاپ هفتم، ۱۳۷۴، ش ۵۱۵۸، ص ۶۴۷

بنابراین قانونگذار با ممنوع کردن توقیف و فروش برخی اموال مدیون که از ملزومات زندگی است از حق شرافت و کرامت انسانی به عنوان یکی از حقوق بنیادین بشر، حفاظت و به نفع مصالح عمومی جامعه پاسداری می‌نماید.^۴ لذا سیر تاریخی مستثنیات دین به شرح ذیل در قوانین مختلف است که در اجرای احکام کیفری نیز رعایت می‌شود:^۵

تاریخ تصویب	متن مواد مرتبط	قوانین / مقررات
۱۲۹۰/۰۸/۱۸	ماده ۶۳۰: اشیاء مفصله که از مستثنیات دین است توقیف نمی‌شود ۱- لباس، اشیاء و اسبابی که برای ایفاد حوائج ضروریه مدیون و خانواده او لازم است. ۲- آذوقه موجود به قدر احتیاج یک ماهه مدیون و نفقه و کسوه اشخاص واجب‌النفقه. ۳- اسناد مدیون به استثناء کاغذهای قیمتی و سهام شرکتها. ۴- لباس رسمی و نیمه رسمی مدیون و همچنین اسلحه و اسب نظام حاضر خدمت. ۵- اسباب و آلات زراعتی و حرفتی و صنعتی که برای شغل مدیون لازم است و همچنین دوایی که برای زراعت لازم است.	۱- قانون موقتی اصول محاکمات حقوقی ^۶
۱۳۰۹/۰۸/۱۲	ماده ۳: به مستثنیات دین مصرح در قانون اصول محاکمات اشاره کرده است	۲- قانون متمم قانون ممیزی

۴. شاه حسینی انگاسی، رضا، مستثنیات دین در حقوق ایران نگرشی کاربردی، مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضاییه، تهران، چاپ سوم، ۱۳۹۹، ص ۳۲.

۵. برای مطالعه کامل و جامع همکاران محترم به کتاب همیار اجرای احکام مدنی انتشارات پویا از نویسنده فعلی مراجعه فرمایند.
۱. در قانون اصول محاکمات ذکری از مسکن نشده است، کمیسیون وزارت عدلیه وقت به تاریخ ۱۳۰۰/۰۱/۰۱ ماده ۶۳۰ را به این نحو تفسیر نمود: چون مستثنیات دین راجع به توقیف اموال منقول است تعرض به خانه مسکونی نشده، والا آن نیز از مستثنیات دین است.

۱۳۱۱/۱۲/۱۳	<p>ماده ۴۴۴: عضو ناظر به تقاضای مدیر تصفیه به او اجازه می‌دهد که اشیاء ذیل را از مهر و موم مستثنی کرده و اگر مهر و موم شده است از توقیف خارج نماید:</p> <p>۱- البسه و اثاثیه و اسبابی که برای حوائج ضروری تاجر ورشکسته و خانواده او لازم است.</p> <p>۲- اشیائی که ممکن است قریباً ضایع شود و یا کسر قیمت حاصل نماید.</p> <p>۳- اشیائی که برای به کار انداختن سرمایه تاجر ورشکسته و استفاده از آن لازم است در صورتی که توقیف آنها موجب خسارت ارباب طلب باشد.</p> <p>اشیاء مذکور در فقره ثانیه و ثالثه باید فوراً تقویم و صورت آن برداشته شود.</p>	۳- قانون تجارت
۱۳۱۷/۰۷/۱۳	<p>ماده ۱۰: اشیاء مفصله از مستثنیات دین است و توقیف نمی‌شود.</p> <p>الف: لباس و اشیائی که برای ایفاء حوائج ضروریه مدیون و خانواده او لازم است.</p> <p>ب: آذوقه موجود به قدر احتیاج یک ماهه مدیون و نفقه اشخاص واجب النفقه او.</p> <p>ج: نوشتجات مدیون به استثناء اسناد مطالبات و کاغذهای قیمتی و سهام شرکت‌ها و هر قسم اوراق بهادار دیگر.</p> <p>د: لباس رسمی و نیم رسمی مدیون، همچنین اسلحه و اسباب نظامیان و مامورین امنیه و شهربانی.</p> <p>ه: اسباب و آلات زراعتی و حرفتی و صنعتی که برای تامین معیشت ضروری یومیه مدیون لازم است.</p>	۴- آیین نامه طرز وصول عوارض شهرداری و جرایم مستنکفین از پرداخت نامبرده

۱۳۱۸/۰۷/۱۶	<p>ماده ۱۶: اشیاء مفصله از مستثنیات دین است و توقیف نمی‌شود.</p> <p>۱: لباس، اشیاء و اسبابی که برای ایفاء حوائج ضروریه محکوم و خانواده او لازم است.</p> <p>۲: آذوقه موجود به قدر احتیاج یک ماهه محکوم و نفقه اشخاص واجب النفقه او.</p> <p>۳: نوشتجات محکوم به استثناء اسناد و مطالبات و کاغذهای بهادار و سهام شرکت‌ها و هر قسم برگ‌های بهادار دیگر.</p> <p>۴: لباس رسمی و نیمه رسمی و اسب و اسلحه محکوم مگر آنکه از خدمت اخراج شده باشد.</p> <p>۵: اسباب و آلات زراعتی و حرفتی و صنعتی که برای تامین معیشت یومیه محکوم لازم است.</p>	<p>۵- آیین نامه اجرای احکام دادگاه‌های ارتش در قسمت محکومیت نقدی</p>
۴۵/۰۱/۱۸	<p>ماده ۶: بازداشت اموال زیر ممنوع است. اشیائی که از مستثنیات دین است مانند:</p> <p>۱: خرج سفر مامورین دولت و حقوق نظامیانی که در جنگ هستند.</p> <p>۲: هرگاه بازداشت حقوقی که مدیون از وجوه عمومی میگیرد لازم باشد از حقوق مزبور در صورت معیل بودن مدیون ربع و الا یک ثلث را می‌توان بازداشت نمود</p> <p>۳: لباس، اشیاء و اسبابی که برای حوائج ضروریه مودی و خانواده او لازم است.</p> <p>۴: آذوقه موجود به قدر احتیاج یک ماهه مودی و نفقه اشخاص واجب النفقه او.</p>	<p>۶- آیین نامه اقدامات اجرایی برای وصول مالیات موضوع ماده ۲۸ قانون مالیات بر درآمد.</p>
۵۵/۰۴/۱۶	<p>ماده ۶۹: اشیاء زیر از مستثنیات دین است و بازداشت نمی‌شود:</p>	<p>۷- آیین نامه اجرایی مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا و</p>

	<p>الف: لباس و اشیائی که برای حوائج ضروری متعهد و خانواده اولازم است.</p> <p>ب: آذوقه موجود به مقدار احتیاج سه ماهه متعهد و نفقه اشخاص واجب النفقه او.</p> <p>ج: نوشتجات متعهد به استثناء اسناد مطالبات و کاغذهای قیمتی و سهام شرکتها و هر قسم برگهای بهادار دیگر.</p> <p>د: اسلحه و لباس رسمی و نیم رسمی متعهد و نیز اسباب نظامی مامورین ژاندارمری و شهربانی و اسباب و آلات زراعتی و حرفه ای و صنعتی که برای تامین معیشت و به طور کلی آنچه برای حرفه اختصاص داده شده است.</p> <p>تبصره: مستثنیات دین که به رهن و وثیقه داده شده از شمول این ماده بیرون است.</p>	<p>طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرایی</p>
۶۰/۰۱/۳۰	<p>در مورد مستثنیات دین بند «و» و بند «ه» به ذیل ماده ۶۹ آیین نامه فوق اضافه می شود.</p> <p>بند «و»: وسایل دیگر مورد نیاز مدیون و افراد عائله تحت تکفل او از قبیل تلفن و وسیله رفت و آمد معمولی و نظایر اینها.</p> <p>بند «ه»: مسکن موردنیاز و متناسب بدهکار و عائله او.</p> <p>تبصره ۱: اگر بدهکار بمیرد؛ دین او از کلیه اموال به جا مانده بدون استثناء چیزی استیفاء می شود.</p> <p>تبصره ۲: این مصوبه در مورد اموالی که در آنها حکم صادر شده و هنوز اجرا نشده نیز نافذ و تسری دارد.</p>	<p>۸- الحاق ۲ بند به ذیل ماده ۶۹ آیین نامه فوق (مصوب شورای عالی قضایی)</p>

۷۶/۰۶/۲۵	الحاق تبصره ۳ به بند «ه» ماده ۶۹ آیین نامه فوق: در صورتی که بستانکار همسر مدیون بوده و بابت وصول مهریه درخواست بازداشت محل سکونت مدیون را بنماید، در این صورت تا نصف از مالکیت مدیون بازداشت می‌شود.	۹- الحاق تبصره ۳ به بند «ه» ماده ۶۹ (بخشنامه رییس قوه قضاییه وقت)
۷۸/۱۰/۲۵	نظر به اینکه برابر بند «ه» ماده ۶۹ آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا و فتاوی مشهور فقها عظام، مسکن مورد نیاز و متناسب بدهکار و عائله او از مستثنیات دین بوده و قابل بازداشت نمی‌باشد. تبصره ۳ الحاقی به آیین نامه فوق مخالف حکم کلی بند «ه» و مغایر فتاوی مشهور می‌باشد؛ لذا لغو تبصره ۳ اعلام می‌گردد و در صورتی که واحدهای اجرایی ثبت در اجرای تبصره ۳ بند هـ مسکن مورد نیاز و متناسب بدهکار را توقیف نموده و عملیات اجرایی به پایان نرسیده باشد مکلفند بلافاصله از آن رفع توقیف نموده و عملیات اجرایی را با لحاظ بند هـ از ماده ۶۹ آیین نامه ادامه دهند.	۱۰- لغو تبصره ۳ ماده ۶۹ (بخشنامه رییس قوه قضاییه وقت)
۵۵/۱۰/۲۵	ماده ۱۸: اشیاء زیر از مستثنیات دین محسوب و توقیف نمی‌شوند: الف: لباس و اشیاء و اسبابی که برای ایفای حوائج ضروری مدیون و خانواده او لازم است. ب: اسناد مدیون به استثناء اوراق بهادار و سهام شرکت‌ها. پ: لباس رسمی و نیمه رسمی بدهکار و همچنین اسباب و آلات کشاورزی، صنعتی و ابزار کار که برای شغل مدیون لازم است.	۱۱- آیین نامه اجرای ماده ۵۰ قانون تامین اجتماعی

۵۶/۰۵/۲۰	<p>ماده ۷: اشیاء زیر از مستثنیات دین است و قابل بازداشت و استیفاء در مقام اجرای حکم نیست:</p> <p>الف: لباس و اشیائی که برای حوائج ضروری محکوم علیه یا خانواده او لازم است.</p> <p>ب: آذوقه موجود و به قدر احتیاج یک ماهه محکوم علیه و نفقه اشخاص واجب النفقه.</p> <p>پ: اسناد و نوشته‌های محکوم علیه به استثناء اسناد بهادار.</p> <p>ت: لباس رسمی و نیمه رسمی محکوم علیه و نیز اسلحه شخصی و البسه متحد الشكل نظامیان و مامورین ژاندارمری و شهربانی کشور شاهنشاهی ایران و امثال آنها.</p> <p>ث: اسباب و آلات حرفه ای و صنعتی و زراعتی محکوم علیه که برای شغل او لازم است.</p>	۱۲- آیین نامه اجرای آرای قطعی شورای دآوری در امور مدنی
۵۶/۰۸/۰۱	<p>ماده ۶۵: اموال زیر برای اجرای حکم توقیف نمی‌شود:</p> <p>۱: لباس، اشیاء و اسبابی که برای رفع حوائج ضروری محکوم علیه و خانواده او لازم است.</p> <p>۲: آذوقه موجود به قدر احتیاج یک ماهه محکوم علیه و اشخاص واجب النفقه او.</p> <p>۳: وسایل و ابزار کار ساده کسبه، پیشه‌وران و کشاورزان.</p> <p>۴: اموال و اشیائی که به موجب قوانین مخصوص غیر قابل توقیف می‌باشند.</p> <p>تبصره: تصنیفات، تالیفات و ترجمه‌هایی که هنوز به چاپ نرسیده بدون رضایت مصنف و مولف و مترجم و در صورت فوت آنها</p>	۱۳- قانون اجرای احکام مدنی

	بدون رضایت ورثه یا قائم مقام آنان توقیف نمی‌شود.	
۶۶/۱۲/۰۳	<p>ماده ۲۱۲: توقیف اموال زیر ممنوع است:</p> <p>۱: دو سوم حقوق حقوق بگیران و سه چهارم حقوق بازنشستگی و وظیفه.</p> <p>۲: لباس، اشیاء و لوازمی که برای رفع حوائج ضروری مودی و افراد تحت تکفل او لازم است و همچنین آذوقه موجود و نفقه اشخاص واجب النفقه مودی.</p> <p>۳: ابزار و آلات کشاورزی و صنعتی و وسایل کسب که برای تامین حداقل معیشت مودی لازم است.</p> <p>۴: محل سکونت به قدر متعارف.</p> <p>تبصره ۱: هرگاه ارزش مالی که برای توقیف در نظر گرفته می‌شود زائد بر میزان بدهی مالیاتی مودی بوده و قابل تفکیک نباشد، تمام مال توقیف و فروخته خواهد شد و مازاد مسترد می‌شود مگر اینکه مودی اموال بلامعارض دیگری معادل میزان فوق معرفی نماید.</p> <p>تبصره ۲: هرگاه مودی یکی از زوجین باشد که در یک خانه زندگی می‌نمایند از اثاث البیت آنچه عادتاً مورد استفاده زنان است متعلق ب زن و بقیه متعلق به شوهر شناخته می‌شود مگر آنکه خلاف ترتیب فوق معلوم شود.</p> <p>تبصره ۳: توقیف واحدهای تولیدی اعم از کشاورزی و صنعتی در مدت عملیات اجرایی نباید موجب تعطیلی واحد تولیدی گردد.</p>	<p>۱۴- قانون مالیات‌های مستقیم</p>

۷۹/۰۱/۲۱	<p>ماده ۵۲۴: مستثنیات دین عبارتست از:</p> <p>الف: مسکن مورد نیاز محکوم علیه و افراد تحت تکفل وی با رعایت شوون عرفی.</p> <p>ب: وسیله نقلیه مورد نیاز و متناسب با شأن محکوم علیه.</p> <p>ج: اثاثیه مورد نیاز زندگی که برای رفع حوائج ضرری محکوم علیه، خانواده و افراد تحت تکفل وی لازم است.</p> <p>د: آذوقه موجود به قدر احتیاج محکوم علیه و افراد تحت تکفل وی برای مدتی که عرفاً آذوقه ذخیره می‌شود.</p> <p>ه: کتب و ابزار علمی و تحقیقاتی برای اهل علم و تحقیق متناسب با شأن آنان.</p> <p>و: وسایل و ابزار کار کسبه، پیشه وران، کشاورزان و سایر اشخاصی که وسیله امرار معاش محکوم علیه و افراد تحت تکفل وی می‌باشد.</p>	۱۵- قانون آیین دادرسی مدنی
۱۳۸۷/۰۶/۱۱ اصلاحی ۱۳۹۸	<p>ماده ۶۱: مستثنیات دین بدهکار به شرح ذیل است:</p> <p>الف: منزل مسکونی که عرفاً در شأن مدیون در حالت اعسار او باشد.</p> <p>ب: اثاثیه مورد نیاز زندگی که برای رفع حوائج ضروری مدیون و افراد تحت تکفل وی لازم است.</p> <p>ج: آذوقه موجود به قدر احتیاج مدیون و افراد تحت تکفل وی برای مدتی که عرفاً آذوقه ذخیره می‌شود.</p> <p>د: کتب و ابزار علمی و تحقیقاتی برای اهل علم و تحقیق متناسب با شأن آنها.</p> <p>ه: وسایل و ابزار کار کسبه، پیشه وران، کشاورزان و سایر اشخاص که برای امرار</p>	۱۶- آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرایی

معاش ضروری آنها و افراد تحت تکفل آنها لازم است.

و: تلفن مورد نیاز مدیون.

ز: مبلغی که در ضمن عقد اجاره به موجر پرداخت می‌شود مشروط به اینکه پرداخت اجاره بها بدون آن موجب عسر و حرج گردد و عین مستأجره مورد نیاز مدیون بوده و بالاتر از شأن او نباشد.

تبصره ۱: چنانچه منزل مسکونی مدیون بیش از نیاز و شأن عرفی او در حالت اعسار بوده و مال دیگری از وی در دسترس نباشد و مشارالیه حاضر به فروش منزل مسکونی خود تحت نظارت مرجع اجراکننده رأی نباشد؛ به تقاضای بستانکار به وسیله مرجع اجراکننده با رعایت تشریفات قانونی به فروش رفته و مازاد بر قیمت منزل مناسب عرفی صرف تادیه دیون مدیون خواهد شد؛ مگر اینکه استیفای دین به طریق سهل تری مانند استیفاء از محل منافع بخش مازاد منزل مسکونی مدیون یا انتقال سهم مشاعی از آن به شخص ثالث یا بستانکار امکان پذیر باشد که در این صورت دین از طرق مذکور استیفاء خواهد شد.

تبصره ۲: چنانچه به حکم قانون مستثنیات دین تبدیل به عوض دیگری شده باشد؛ مانند اینکه مسکن به دلیل قرار گرفتن در طرح‌های عمرانی تبدیل به وجه گردد یا در اثر از بین رفتن، عوضی دریافت شده باشد، وصول دین از آن امکان پذیر است مگر اینکه محرز شود مدیون قصد تهیه موضوع نخستین را دارد.

نکته‌ی چهارم: در قوانین موضوعه ضوابط پیش بینی شده است که بایستی مد نظر باشد، از جمله مثلاً در ماده ۴۵ قانون الحاقی قانون مبارزه با مواد مخدر، ضوابطی را پیش بینی کرده است، در جرائمی که حبس بیش از پنج سال دارد، اگر دادگاه حکم به حداقل مجازات بدهد مرتکب از تأسیسات ارفاقی مثل تعلیق، آزادی مشروط و تخفیف موضوع ماده ۴۸۳ ممنوع است. بنابراین آن محدودیت را قاضی دادگاه بایستی لحاظ کند. حالا اگر این محدودیت وجود داشت قضات اجرای احکام وظیفه دارند که تشخیص بدهند این قابلیت اعمال تخفیف ندارد و پرونده را ارسال نکنم یا رد تقاضا بر عهده دادگاه است.

به واقع اگر درخواستی از ناحیه محکوم علیه واصل شد، قاضی اجرای احکام تکلیف به بررسی دارد یا وظیفه ارسال را علیرغم این که می‌داند مشمول نهی قانونی است، دارد؟ به نظر می‌رسد که اگر درخواست واصل شود از سوی محکوم علیه، علیرغم این که مطابق ضوابط قانونی قابلیت اجابت ندارد و با محدودیت‌های قانونی مواجه است، قاضی اجرای احکام اختیار ممیزی ندارد و بایستی پرونده را با درخواست مربوطه و نظر خودش، علیرغم این که شرایط قانونی برخورداری را ندارد ولی جهت اتخاذ تصمیم به دادگاه صادرکننده رأی ارسال شود.

نکته ششم: یکی دیگر از مواردی که مشمول نهی از اعمال تخفیف است موضوع مبارزه با مفاسد اقتصادی و استجازه مقام معظم رهبری در تاریخ ۹۷/۵/۲۰ می‌باشد که در آنجا باز تصریح شده است که هرگونه تعلیق و تخفیف مجازات ممنوع خواهد بود.

گفتار دوازدهم: نمونه فرم‌های دستورات اجرا

نمونه فرم ارسال برای تجمیع

بسمه تعالی دفتر محترم: نسبت به تکمیل جدول و فرم مخصوص اعمال ماده ۵۱۰ قانون آیین دادرسی کیفری بر اساس اطلاعات استخراج شده، در خصوص محکوم علیه ... فرزند ... با شماره ملی ... اقدام، و با عنایت به اینکه آراء متعدد از

حوزه های قضایی متعدد چند استان صادر شده است لذا تصویر آراء صادره در خصوص پرونده های کلاسه بایگانی این اجراء به شماره های ... و ... همراه فرم تکمیل شده جهت ارسال به دیوان محترم عالی کشور فوراً به نظر برسد .

نمونه فرم احضار وثیقه گذار / کفیل

بسمه تعالی دفتر محترم: به کفیل/ وثیقه گذار ابلاغ گردد ظرف مدت سی روز نسبت به معرفی مضمون عنه / محکوم علیه اقدام در غیر این صورت در خصوص اخذ متعهد به / ضبط وثیقه تودיעی مطابق مقررات اقدام خواهد شد.

بسمه تعالی دفتر محترم: دستور ضبط وثیقه/ اخذ وجه الكفاله / اخذ وجه التزام ابلاغ گردد

نمونه فرم ابلاغ موافقت پابند به زندان

بسمه تعالی دفتر محترم: با عنایت به صدور رای مبنی بر آزادی محکوم علیه حسین ریحانی تحت سامانه الکترونیکی در منزل واقع در شهر ... تا شعاع ۱۰۰۰ متر از ساختمان محل سکونت/ کار لذا مراتب به محکوم علیه ابلاغ تا نسبت به سپردن تامین متناسب اقدام تا نسبت به اعزام برای نصب پابند اقدام گردد.

نمونه فرم دستور اجرای شلاق به زندان

بسمه تعالی دفتر محترم: طی شرحی به زندان بجنورد مرقوم گردد با نظارت احدی از قضات اجرای احکام شلاق محکوم علیه به تعداد ضربه اجرا و صورت جلسه اجراء شلاق جهت ضم در پرونده ارسال گردد .

دفتر محترم: محکوم علیه جهت اجرای حکم شلاق از زندان طی شرحی به تیم بدرقه برای حضور در اولین تاریخ ممکن احضار گردد و در صورت عدم امکان حضور نسبت به اجرای حکم شلاق با نظارت مقام قضایی در زندان اقدام و صورت جلسه ارسال گردد.

نمونه فرم ابلاغ برای اجرای حکم به محکوم علیه

دفتر: محکوم علیه جهت اجرای حکم با قید ضمانت اجرای عدم حضور جلب است ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ احضار گردد و مراتب تخفیف ۲۰ درصد موضوع تبصره ۳ ماده ۵۲۹ قانون آیین دادرسی کیفری ذکر گردد. (تماس تلفنی گرفته شود) دفتر محترم: محکوم علیه جهت اجرای حکم با قید ضمانت اجرای عدم حضور جلب است ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ احضار گردد.

دفتر محترم: به محکوم علیه ابلاغ گردد: با عنایت به عدم حلول زمان پرداخت دیه تا یک سال قمری از تاریخ وقوع جرم موضوع ماده ۴۸۸ قانون مجازات اسلامی در صورت تمایل و جلوگیری از افزایش دیه سالانه ظرف ۵ روز به این شعبه مراجعه نماید.

دفتر محترم: به محکوم علیه ابلاغ گردد: در خصوص پرداخت جزای نقدی محکومیت یافته حوادث ناشی از عدم رعایت نظامات دولتی منجر به ایراد صدمه بدنی غیر عمدی در محل کار، در صورت مراجعه ظرف ده روز تخفیف ۲۰ درصد موضوع تبصره ۳ ماده ۵۲۹ قانون آیین دادرسی کیفری اعمال خواهد شد. و با عنایت به عدم حلول وقت دیه از تاریخ جرح، چنانچه بیمه نامه دارد به شعبه اعلام نماید.

به محکوم علیه ابلاغ گردد: با عنایت به حلول زمان پرداخت دیه تا یک سال قمری از تاریخ وقوع جرم موضوع ماده ۴۸۸ قانون مجازات اسلامی با تذکر جلب ظرف ۵ روز به این شعبه مراجعه نماید. در صورت عدم مراجعه در مهلت قانونی اعطایی، وفق مقررات اقدام خواهد شد.

دفتر محترم: با توجه به انقضای مهلت پرداخت دیه و عدم اقدام از سوی محکوم علیه لذا مقرر است بدوا از طریق شناسایی حسابها و سپس با توقیف اموال بلامعارض شناسایی شده از محکوم علیه از سیستم تا سقف دیه به نرخ روز اقدام و نتایج ضمیمه گردد.

دفتر: محکوم علیه جهت اجرای حکم و تحویل مدارک به بیمه جهت پرداخت دیه در حق زیان دیده، با قید ضمانت اجرای عدم حضور جلب است ظرف ده روز از

تاریخ ابلاغ احضار گردد و مراتب تخفیف ۲۰ درصد موضوع تبصره ۳ ماده ۵۲۹ قانون آیین دادرسی کیفری ذکر گردد. (تماس تلفنی گرفته شود)

نمونه فرم استعلام برای تجمیع

بسمه تعالی دفتر محترم: با عنایت به محکومیت های متعدد محکوم علیه در شعبه اجرای احکام دادرسی بجنورد طی شرحی به شعبه. اجرای احکام مرقوم گردد تاریخ وقوع جرم موضوع محکومیت محکوم علیه در پرونده آن اجرائی و تاریخ قطعیت رای صادره و مرجع صادر کننده رای قطعی و همچنین به پیوست دادنامه های صادره از دادگاه نخستین و تجدید نظر، و آراء صادره احتمالی در مقام واخواهی و یا تخفیف مجازات در راستای اعمال ماده ۴۴۲ قانون آیین دادرسی کیفری با قید فوریت جهت اتخاذ تصمیم و بررسی امکان تجمیع آرائی متعدد محکوم علیه به این اجرائی ارسال گردد. وقت نظارت تجدید گردد.

نمونه فرم ارسال برای نهادهای ارفاقی

بسمه تعالی دفتر محترم: تقاضای محکوم علیه جهت اتخاذ تصمیم در خصوص تقاضای آزادی مشروط / تعلیق مجازات / آزادی تحت نظارت سامانه های الکترونیکی به شعبه صادر کننده رای قطعی / مرجع معطی نیابت ارسال گردد رونوشت: زندان ... جهت اطلاع و اعلام به محکوم علیه

نمونه فرم استعلام اطلاعات محکوم علیه از آموزش و پرورش

بسمه تعالی دفتر محترم: طی شرحی به اداره راه و شهر سازی مرقوم گردد. محل سکونت محکوم علیه مبتنی بر اطلاعات سامانه املاک اسکان به این شعبه اعلام گردد.

بسمه تعالی دفتر محترم: طی شرحی به اداره کل آموزش و پرورش مرقوم گردد محل تحصیل دانش آموز و آخرین آدرس اعلامی محل سکونت ایشان که در سامانه آن سازمان ثبت شده است را ظرف یک هفته به این شعبه اعلام نمایند. عدم